

V pořadí **11. sjezdu českých historiků**, který proběhl ve dnech 13. až 15. září 2017 v Olomouci, se zúčastnilo několik stovek badatelů z České republiky i několik zahraničních hostů. Vůbec poprvé byla jednání tohoto profesního setkání rozčleněna do více panelů, jež probíhaly souběžně v několika budovách Univerzity Palackého. Účastníkům se tak naskytla příležitost přednést a vyslechnout tematicky velmi různorodé referáty z mnoha oborů současné historické vědy včetně řady pomezních disciplín.

Pracovníci Filozofické fakulty Jihočeské univerzity se podíleli na přípravě několika sekcí. Výzkum diplomacie na prahu novověku patří zejména v posledním desetiletí k dynamicky se rozvíjejícím oblastem domácí i zahraniční historiografie. Ne náhodou se panel *Císařská diplomacie (1650–1750). Stav výzkumu, pramenná základna, desiderata*, který byl rozdělen do dvou bloků, zaměřil především na zhodnocení dosavadního stavu českého bádání o tomto tématu a jeho zasazení po stránce heuristické, koncepční i metodologické do vývojových trendů současného dějepiscetví. Další příspěvky se zabývaly některými perspektivními a doposud jen sporadicky využívanými prameny uloženými v českých a moravských archivech a knihovnách (denní relace, osobní deníky, účty), jiné se soustředily na konkrétní aspekty spjaté s diplomatickou kariérou šlechty z českých zemí ve službách habsburských císařů v 17. a první půli 18. století, jako byly například reprezentační strategie ambasadorů, úroveň jejich vzdělání, sociální původ a další.

Snahou vyvrátit některá historiografická klišé a napravit malý badatelský zájem o první polovinu 19. století byl motivován vznik panelu *Doba předbřeznová mezi mýty a realitou*. Ve dvou blocích byla představena aktuální badatelská témata historiček a historiků zaměřených na problematiku českých zemí v rámci habsburské monarchie a na interakci monarchie se zbytkem Evropy. V panelu zaměřeném na domácí dějiny se přednášející soustředili především na nižší katolický klérus jako na sociální skupinu stejně jako na životní styl a intelektuální zájmy dvou výrazných individualit z řad šlechty. Panel pro evropské dějiny byl naplněn příspěvky k národnostním otázkám, byrokratizaci i vojenském potenciálu modernizace, jež v tomto období probíhala.

Do tří bloků byl rozdělen panel *Možnosti studia rodinných vztahů v 17. – 19. století*, na kterém zazněly jak referáty koncipované spíše metodologicky, tak i zajímavé výsledky právě probíhajících pramenných výzkumů. Pozornosti se dočkala klasická historicko-demografická témata, otázky formování domácností a utváření příbuzenských vazeb včetně kmotrovství. Nové perspektivy výzkumu naznačily zvláště příspěvky k problematice dospívání venkovského obyvatelstva, studium lidí na okraji raně novověké společnosti stejně jako institucionální péče o problematiku jedince v průběhu 19. století. Přednášející se ve výsledku orientovali spíše na venkovskou domácnost a rodinu, městu se věnovali zpravidla jen v souvislosti s disciplinací určitých vrstev obyvatelstva. Více: <http://historieolomouc2017.upol.cz/>

Dne 29. září 2017 proběhl na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy workshop nazvaný **Válečné události 17. – 19. století z interdisciplinární perspektivy**. Ač byl poměrně komorní a z větší části zaměřený na postmedievální archeologii, dostal svému názvu a přinesl zajímavou diskuzi ke zkoumání ozbrojených konfliktů na základě písemných, ikonografických i archeologických pramenů. Program workshopu s abstrakty příspěvků: https://tarantula.ruk.cuni.cz/UDALOSTI-15652-versi-on1-workshop_valka_program_abstrak.pdf

Obdobnému tématu, avšak zaměřenému pouze na výzkum třicetileté války, se věnovala mezinárodní konference **Transformations of Landscapes. The impacts and aftermaths of the Thirty Years' War**, kterou ve dnech 10. až 13. listopadu 2017 pořádala Západočeská univerzita v Plzni společně se Západočeským muzeem. Více: <https://www.ha30.zcu.cz/>

Ve dnech 11. až 14. října 2017 se v Krakově konal **III. Kongres zagranicznych badaczy dziejów Polski**, který byl zaměřen hlavně na období raného novověku. V jeho průběhu bylo možné navštívit více než deset panelů zabývajících se například vnímáním Polska ostatními Evropany a opačně, polským parlamentarismem v době raného novověku či didaktickými otázkami. Největší přínos tohoto kongresu je možné spatřovat v tom, že sloužil k setkání obrovského množství zahraničních badatelů zabývajících se dějinami Polska. Více: https://coph2017.syskonf.pl/conf-data/coph2017/files/PROGRAM_3Kongres_POL.pdf

Od 17. října 2017 do 21. ledna 2018 probíhala v Kunsthistorisches Museum ve Vídni jedinečná výstava děl Petra Pavla Rubense. Vedle maleb z rakouských sbírek byla pro výstavu **Rubens** zapůjčena plátna též z mnoha světových galerií. Díky tomu mohli návštěvníci sledovat vznik maleb od skic a zmenšených modelů pro obdivovatele a také porovnat Rubensova díla s význačnými pracemi inspirativních současníků, mezi něž náležel zvláště Tizian. Ačkoliv se kurátoři výstavy zaměřili zvláště na dva klíčové póly Rubensovy tvorby, mezi něž náležely na jedné straně rozměrné a duchovním patosem naplněné oltářní malby stejně jako na straně druhé antické alegorie a příběhy s erotickým podtextem, objevila se tu i méně známá vyobrazení krajiny či zátiší. Více: <https://www.khm.at/en/rubens2017/>

Do 7. ledna 2018 pořádala Albertina ve Vídni výstavu **Raffael**. V jejím rámci mohli návštěvníci shlédnout 17 výjimečných maleb tohoto renesančního umělce stejně jako obrovské množství perokreseb a skic, jež vypovídají o pozorném studiu svalů a pohybu lidského těla. Značné množství Raffaelových prací a údajů o nich je možné shlédnout na webových stránkách výstavy. Více: <https://www.albertina.at/ausstellungen/raffael/>

Dne 24. ledna 2018 proběhla v sídle Max-Weber-Kolleg Universität v Erfurtu důležitá konference korespondenčního okruhu Natural Law 1625–1850 pod názvem **Natural Law in Eastern Europe**. Tento korespondenční okruh vznikl z iniciativy Knuda Haakonssena, za spolupráce Franka

Grunerta a Diethelma Klippela, aby podnítil badatelský zájem o raně novověké přirozené právo v evropském kontextu. Pro naše země je důležité, že toto zasedání, na němž se organizačně podílel i Gábor Gangó, signalizuje začátek vážného zájmu tohoto kolektivu o přirozené právo v zemích střední a východní Evropy. Na zmíněnou konferenci budou navazovat další, které budou systematicky mapovat vývoj přirozeného práva a jeho institucionalizaci v zemích východní Evropy.

*Václav Bůžek, Ivo Cerman,
Monika Konrádová, Michal Morawetz,
Kateřina Pražáková, Markéta Skořepová,
Rostislav Smíšek*